

PARTNERYSTĖ TĖSIAMA

Rugsėjo 17–21 dienomis Bucklige krašto Kirchsschlag miestelyje (Austrija) buvo suorganizuotas verslo atstovų susitikimas. Atvykimo dieną Elektrėnų verslininkus pasitiko partnerystės iniciatorius, Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vienoje, profesorius dr. Kurt Spera. Būtent jis prieš kelerius metus suorganizavo pirmąjį Elektrėnų savivaldybės ir Bucklige krašto administracijų susitikimą Austrijoje. Mūsų savivaldybė buvo pasirinkta neatsitiktinai. Atsižvelgta į panašų savivaldybių užimamą plotą, administracinę sistemą (Elektrėnų savivaldybė sudaryta iš 8, Bucklige kraštas – iš 23 seniūnijų), gyventojų skaičių (mūsų savivaldybėje yra apie 28, jų – 38 tūkst. gyventojų) ir gerą susisiekimą su sostine (Viena nuo Bucklige krašto artimiausios dalies yra apie 40 km). Tarp šeimininkų, rugsėjo 17 d. sutikusių mūsų delegaciją, buvo ir Bucklige krašto administracijos darbuotojas Franz Piribauer, vienintelio miesto teises turinčio Kirchsschlag seniūnas Franz Pichler-Holzer, Lichtenegg miestelio seniūnas Franz Rennhofer.

Oficialioje vakarienėje netrūko žodžių apie istorijos ypatybes – prisiminti periodai, kai Lietuvos ir Austrijos valstybės buvo vienos stipriausių Europoje. Neužmirštas faktas, kai buvo suvienytos jėgos mūšyje prieš mongolus-totorius...

Lietuvos Garbės konsulas Vienoje neslėpė džiaugsmo dėl sėkmingo bendradarbiavimo. Franz Pichler-Holzer, pristatęs dienotvarkę, vylėsi, kad ji padės ne tik geriau pažinti Austrijos verslo ypatumus, bet ir duos peno naujoms mintims, idėjoms, galbūt ir bendriems projektams įgyvendinti ateityje. Lietuvos delegacija atitiko austrų pasiūlytas verslo kryptis: vaikų prekių, autoserviso, statybos medžiagų prekybos, viešojo maitinimo, nekilnojamojo turto paslaugas. Mūsų delegacijai atstovavo ir sveikatos priežiūros specialistas.

Neįpratę prie ilgų kalbų austrai dar tą patį atvykimo vakarą pasiūlė susipažinti su viena naujove – žemės šildymo sistema. Ekskursija vyko neseniai įrengtame nuosavame name, kuris šildomas specialiu vandens mišiniu, cirkuliuojančiu specialioje vamzdelių sistemoje. Bendras vamzdelių ilgis siekia 600 metrų, užimamas plotas – 300 kv. metrų lauko pievos. Iki 2 metrų įkasta sistema suvedama į 16 kW galingumo katilą, kuri namų temperatūrą gali sušildyti iki 28 laipsnių, nors lauke būtų minusinė 20 laipsnių temperatūra. Namų šildymo sistema įrengta grindyse – visuose kambariuose. Apgalvotai įrengta ir centralizuota vėdinimo sistema, todėl grynas oras namuose palaikomas neatidarius langų. Žiemos metu oras pašildomas specialiame filtre. Per metus toks apie 200 kv. metrų gyvenamojo ploto užimantis namas sunaudoja elektros energijos ir šildymo tik už 900 eurų arba 75 eurus per mėnesį.

Kitas šilumos ir elektros energijos tiekimo būdas – medžio drožlių deginimo procesas. Krosnies pašildytas iki aukštos temperatūros vanduo keliauja į vartotojų tinklą. Degimo metu susidaro dujos, kurių veikiamas generatorius užsakovams tiekia elektrą.

Didžiulį išpūdį paliko vadinamieji vėjo malūnai. 68 metrų aukščio 70 metrų diametro trimis sparnais vėjo gigantas aprūpina elektros energija apie 1 100 gyventojų ištisus metus. Per metus sutaupoma 1 000 tonų kuro, į orą neišmetant 2 370 tonų CO₂. Šis „biologinės energijos“ tiekėjas, kainavęs per 1,5 milijonus eurų, yra vienas iš aštuonių visoje Europoje ir vienas iš dviejų Austrijoje, įrengtas su specialia apžvalgos aikštele.

Lankydami si Wiener Neustadt miesto „Sparkasse“ banke turėjome progos susipažinti su banko vadovu, kuris pristatė administracijos struktūrą, apžvelgė pagrindinius pajamų šaltinius. Susitikime su nekilnojamojo turto atstovu buvo diskutuojama apie šalių rinkos valdymo panašumus ir skirtumus. Įdomu buvo

sužinoti, kad Wiener Neustadt miesto, esančio apie 30 km nuo Vienos, nekilnojamojo turto kainos yra net kiek mažesnės nei Elektrėnuose. O Vienoje kainos šokteli kelis kartus, priklausomai nuo miesto dalies.

Bet ir Austrijoje susiduriama su emigracijos problema. Statistiniai duomenys rodo, kad austrų daugiau gyvena užsienyje nei pačioje gimtinėje. Daugiausia šalį palieka jauni, karjeros trokštantys gyventojai. Taip pat vaikų gimstamumo rodiklis yra žemesnis nei mirštančių.

Didžiausioje Wiener Neustadt 820 vietų ligoninėje mūsų delegacija buvo supažindinta su skirtingų skyrių darbu. Kelių valandų ekskursijoje surinkome informaciją apie austrų sveikatos įstaigos struktūrą, darbo ypatumus. Neįprastas dar mums sunkių ligonių transportavimo malūnsparniu reiškinys Austrijoje dėl automobilių gausos gatvėse ir automagistralėse.

Apsilankėme Bad Schönau miestelyje esančiame sveikatos kurorte, skirtame gydyti žmones, turinčius įvairių kraujo apytakos sutrikimų. Tokių kurortų, kuriuose gydoma dujų kameromis, Europoje nėra daug. Dviejų žvaigždučių prašmatniuose kambariuose gyventi ir gydymo programa naudotis gali tiek privatūs klientai, tiek ligonių kasų finansuojami ligoniai. Deja, ligonių kasų finansuojami asmenys turi mažiau privilegijų, norintys gydytis stacionariai turi laukti eilėje. Dažniausiai skiriamas 3 savaičių gydymas, kur privatūs klientai moka apie 2 100 eurų. Kalnuose esantis „Königsberg“ sveikatos kurortas siūlo ne tik puikią gydymo programą, bet ir aktyviam poilsui skirtas gimnastikos patalpas, lauko teniso kortus, baseinų, pirčių kompleksus. Organizmo atsistatymo programą pąvairina kokybiška vietinė virtuvė, sudaryta iš kelių restoranų ir kavinių tinklo.

Trijų automobilių serviso jungtinėje įmonėje siūlomos paslaugos: automobilių techninis, kosmetinis remontas, padangų prekyba ir montavimas, naujų automobilių prekyba atitinka jau didelės organizacijos veiklą. Plėsti pasiūlos tinklą priverčia konkurencinė kova. Pasiūlos tinklo ypatybės lemia gyventojų poreikis. Šiuo atveju ir čia mažų įmonių veikla nėra tinkamai toleruojama valstybės; išgyventi smulkiems verslininkams darosi vis sunkiau. Tą patį liudija ir kelių vaikų prekių parduotuvių tinklą turinčios savininkės pasakojimas. Ji garantavo, kad jei turėtų vieną parduotuvę, jos šeimos verslas bankrutuotų.

Daug istorinių paminklų turinčiame Bucklige krašte apstu įvairių įdomybių. Vienas iš jų – Katzelsdorf miestelyje esantis antras pagal dydį Europoje alavinių figūrėlių muziejus. Įsimintame šios seniūnijos vadovės ponios Handler-Woltran pasakojime apžvelgtos žymiausių pasaulio pasakų, istorinių įvykių scenos, pavaizduotos su alaviniiais herojais. Kruopštus darbas ir kantrybė gali nustebinti net nieko neišmanančius šiame versle asmenis.

Būti svetimoje šalyje ir nesusipažinti su jos kultūra, tradicijomis – gali būti traktuojama neišprusimu, pasaulietiško mąstymo trūkumu, todėl mūsų savivaldybės verslininkai nepraleido progos pamatyti tikro austrų ūkininko sodybą ir joje esančias jo verslui reikalingas technologijas. Išsaugotos maisto gamavimo senos tradicijos. Bucklige krašto maisto ruošimo tradicijos, jų kokybė ir realizacija Austrijoje užima pirmaujančias vietas. Kaimo turizmo sodybos, siūlančios pačių ūkininkų produkciją – aukščiausios rūšies maisto gaminius, traukia visus turistus. Ekologiškai išauginti švieži produktai – karališkų patiekalų garantija. Galima pridurti, kad gastronomijai Bucklige krašte skiriama daugiausiai dėmesio.

Kaip viskas turi savo pabaigą, taip ir šios kelionės programoje, deja, buvo numatytas atsisveikinimo vakaras. Bet nereikia pamiršti, kad kiekviena pabaiga turi ir naują pradžią. Mūsų verslininkai turėjo puikią progą susipažinti su austrų verslo ypatumais ir iš kai ko pasimokyti. Atsakomasis austrų verslo atstovų vizitas į

Elektrėnų savivaldybę numatomas kitais metais. Tai puiki proga ir tarptautinio masto verslo partnerystei užmegzti.

Gyvenimo tempas, nesibaigiančių darbų virtinė dažnai išmuša besistengiančius visur suspėti žmones iš vėžių. Tokie asmenys patys nepajaučia, kaip tampa darbo vergais ir nesąmoningai kompiuterizuoja savo asmenybę. Nieko nėra blogiau kaip gyventi tarp bejausmės masės. Ši problema tampa globaline, ypač tose šalyse, kur kapitalizmas turi gerą dirvą viešėti. Vokietija – viena iš tų šalių, kur stresas daro ypatingą žalą vietinių gyventojų sveikatai. O austrai juokauja, lygindami save su vokiečiais. Jei vokiečiai sako: „padėtis yra rimta, bet ne beviltiška“, tai austrai atsako: „padėtis yra beviltiška, bet ne rimta“. Tokios austrų charakterio savybės, pirmiausiai teikiančios pirmenybę žmogaus asmenybei, žmoniškumui, yra mums priimtinos.

Elektrėnų savivaldybės verslininkai dėkoja savivaldybės vadovams už suteiktą galimybę ne tik susipažinti, bet ir tiesiogiai užmegzti tarptautinio lygio verslo partnerystę.